

kopál - tuhá živica niektorých tropických stromov; bezfarebný až hnedý, rôznej tvrdosti (tvrdší z vyhynutých stromov na mieste bývalých *damarových lesov*); z tvrdých lakov vyniká kopál zanzibarský (vhodný na olejový lak kopálový), mozambický, gabunský, angolský, sierraleonský; kopál manilský vhodný na liehový lak kopálový; používa sa na výrobu *farieb, lakov*, maliarskych *médií*, *fermeží, atramentov* a plastických hmôt, v *šperkárstve* ako náhrada *jantáru*; *litografická tuš* s prímiesou kopálu je odolnejšia voči leptaciemu kúpeľu (pozri *lept*); dnes rozšírené aj tzv. *umelé kopály*; pozri *damara; lak kočiarový*

<http://it.wikipedia.org/wiki/Copale>

kopál americký - *www: kurbaryl*

kopál kauri - *kauri-kopál*

tzv. **kopál umelý** - súčasný syntetický variant *kopálu*

kopálová fermež - *fermež kopálová*

kopálový lak - *lak kopálový*

kopaiský balzam - *balzam kopaiský*

kopaivský olej - *olej kopaivský*

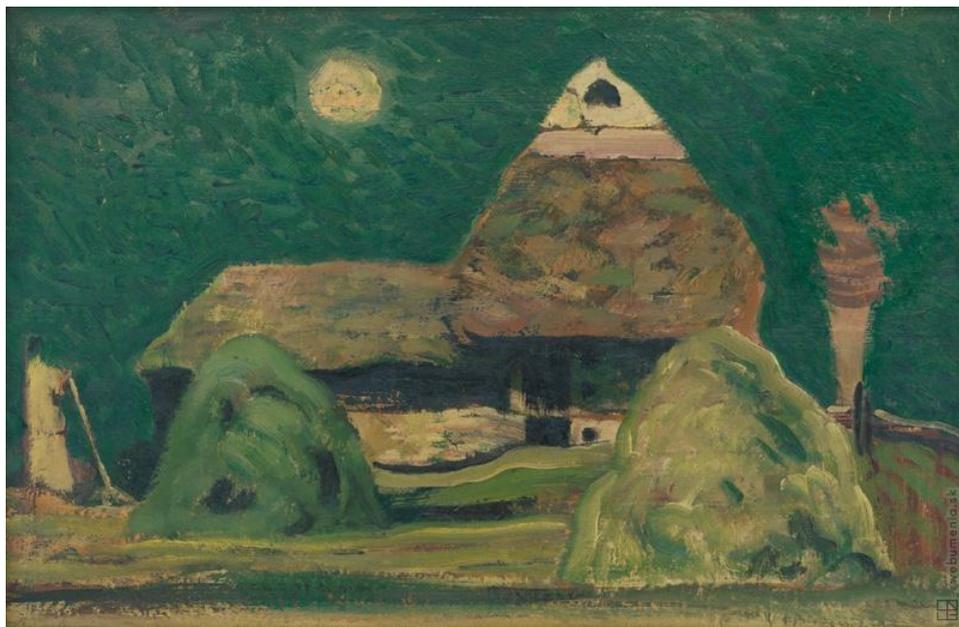
kopanice - tiež *lazy*; roztrúsené samoty v horských svahoch na moravsko-slovenskom pomedzí; pozri *urbanizmus, samota*

-rozptýlené usporiadanie osídlenia; tvoria ho samoty alebo skupinky domov, ktorých poľnohospodárska pôda sa rozkladá v niekoľkých úsekoch okolo príslušnej usadlosti; v *Čechách* sa objavuje iba v niektorých horských oblastiach (*Šumava* a *Krkonoše*);

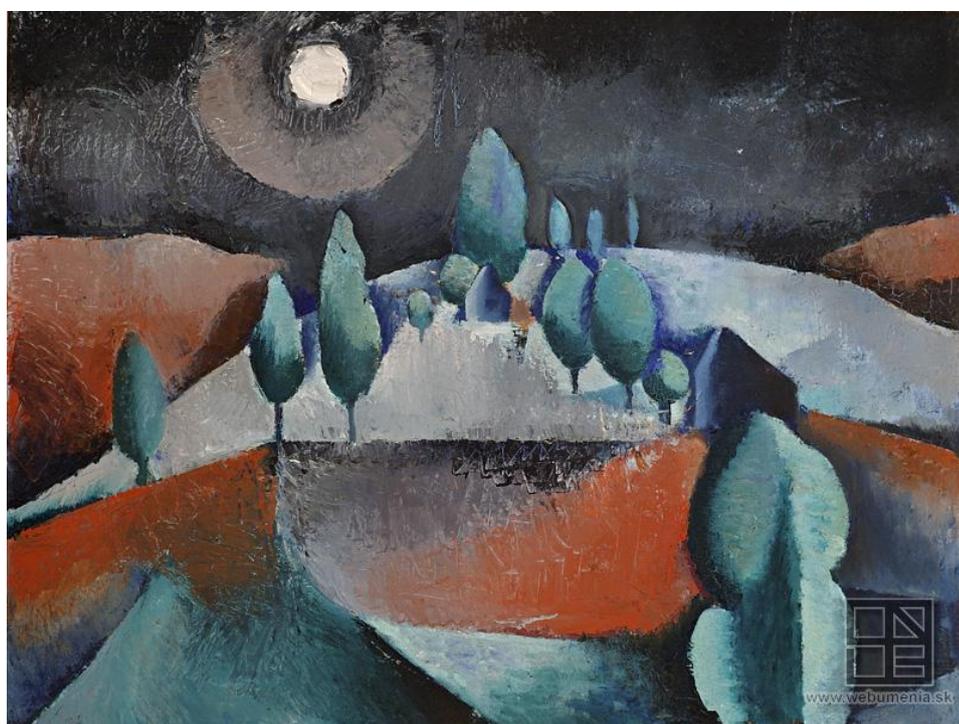
<http://www.webumenia.sk/web/guest/search/-/simpleSearch/tags=kopanice>

M. A. Bazovský: Lazník (1927)

M. A. Bazovský: Detviansky laz (1950)

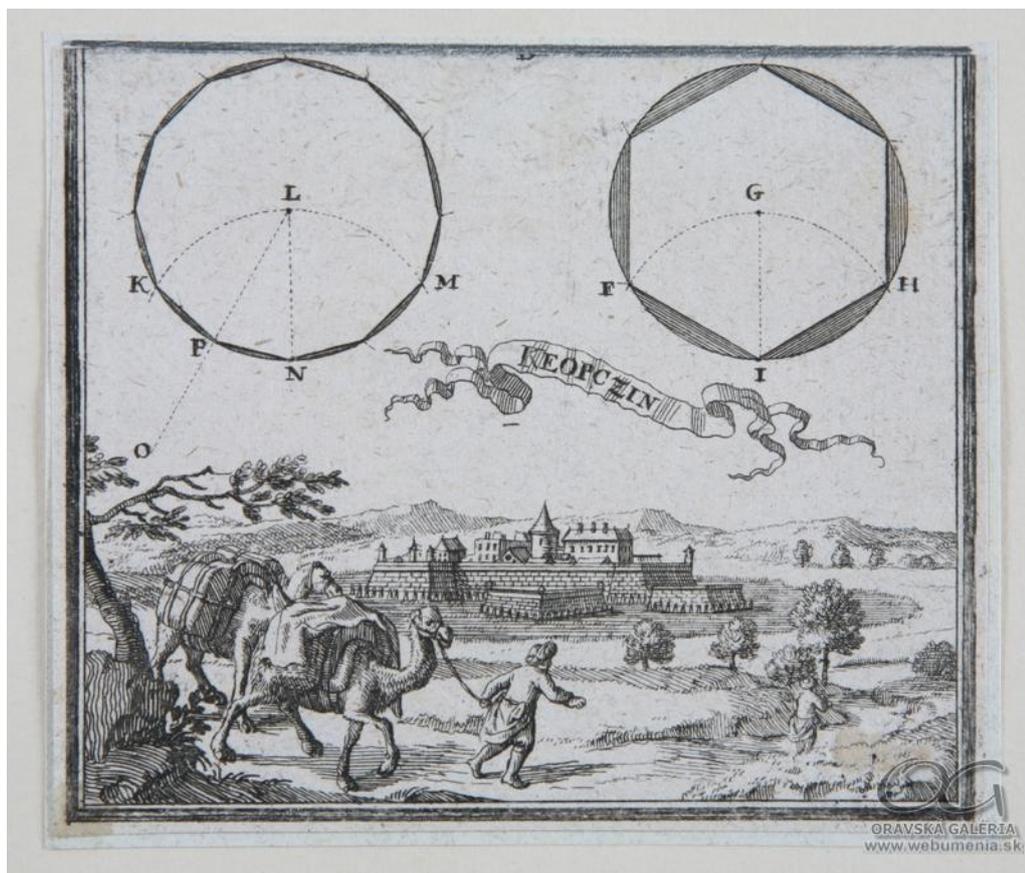

M. Jakabčič: Polia na lazoch

Kopčany-Holíč - pozri *Slovensko*, *J. van der Nypoort*

http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&seArchFor=data&page=23

http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&seArchFor=data&page=24

J. van der Nypoort: Kopčany – Holíč (1686)

Koperník - pozri *empyreum*

-v súvislosti s heslom Jozue: v bitke pri meste Gibeon došlo k jednému zo zázrakov, keď Jozue žiadal zastaviť slnko a predĺžiť deň (Jozue 10,12-14); táto zmienka bola neskoršie používaná cirkvou pre podporu geocentizmu; využívali ju *inkvizitori*, tak napr. *M. Luther*, keď vystupoval proti Koperníkovi

J. Matejka: Astronóm Kopernicus. Rozhovor s Bohom (1872)

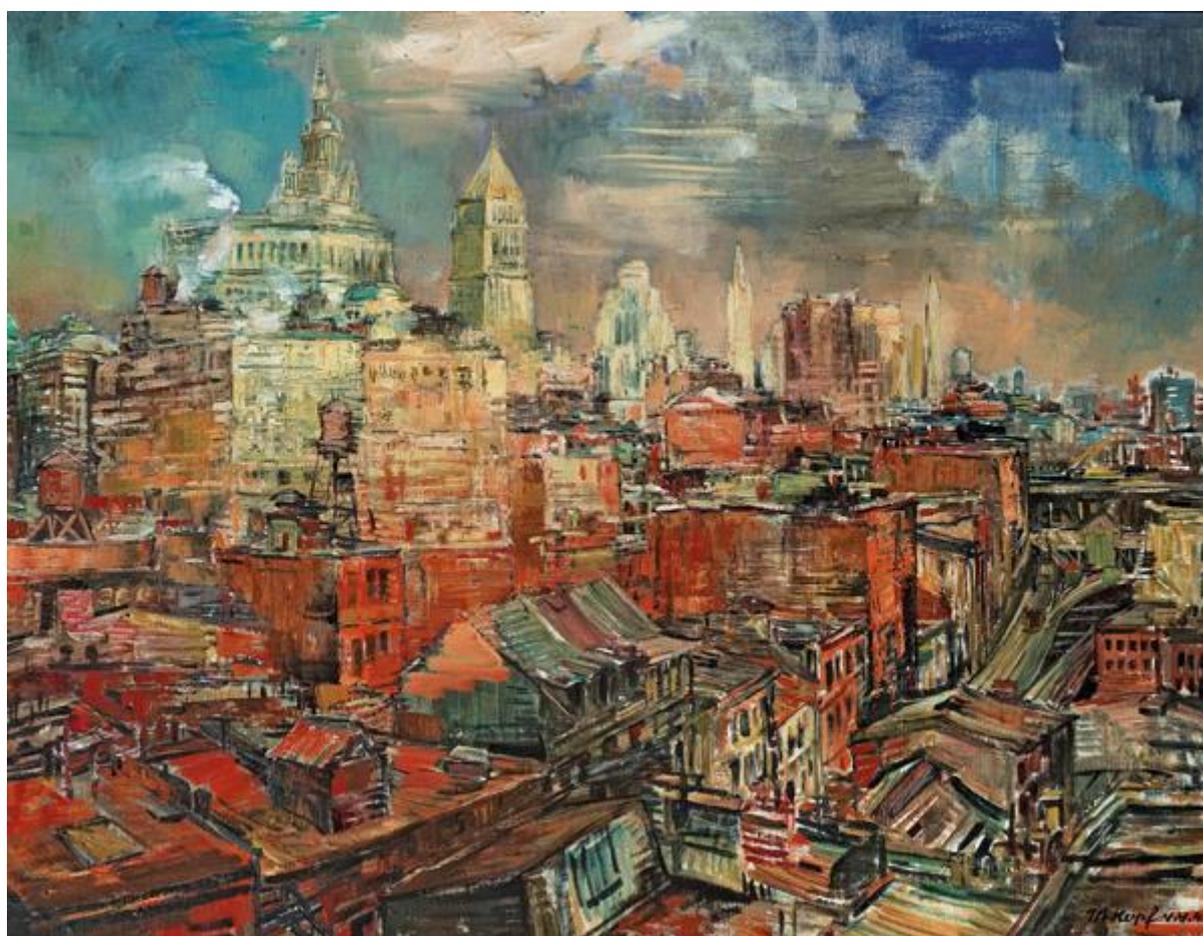
Kopf Maxim - (†1958); český maliar a sochár; spočiatku silne ovplyvnený *expresionizmom*, neskôr pracoval predovšetkým s biblickými témami a krajinami; na výtvarnej a spoločenskej scéne vedúca osobnosť pražských Němcov medzivojnového obdobia; zaslúžil sa o vznik združenia *Prager Secession* (1927); na začiatku okupácie utiekol z Prahy do Paríža, kde bol ale zatknutý a uväznený v parížskom väzení Santé; po prepustení sa mu podarilo utiecť do Maroka a potom do Ameriky

https://de.wikipedia.org/wiki/Maxim_Kopf

https://www.google.sk/search?q=Kopf+Maxim&oq=Kopf+Maxim&aqs=chrome..69i57j014.1857j0&sourceid=chrome&espid=210&es_sm=93&ie=UTF-8

M. Kopf: Zimná Praha (1.pol. 20.st.)

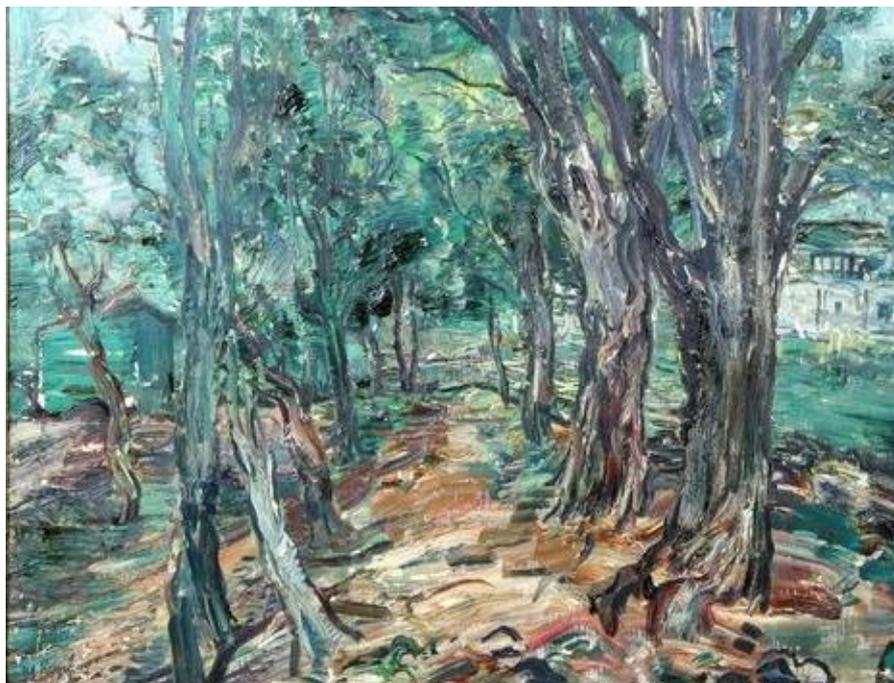
M. Kopf: New York (1.pol. 20.st.)

M. Kopf: Pohľad na Prahu (1937)

M. Kopf: Dva akty

M. Kopf: Cesta k domu so starými javormi

M. Kopf: Torbole

M. Kopf: Rozhovor (1938)
M. Kopf: New York

M. Kopf: Tahiti (1.pol.20.st.)

M. Kopf: Chatrče na Tahiti (1.pol.20.st.)

M. Kopf: Tahiti (1.pol.20.st.)

kópia - napodobenina, duplikát umeleckého diela, originálu; v súčasnosti na rozdiel od *falza*, nepredstiera *originalitu*, preto sa robí v odlišnom *formáte*; všeobecne: kópia je výtvarné umelecké dielo vytvorené nápodobou iného diela, zvyčajne neskoršie a niekým iným ako *autorom*, tými istými materiálovými prostriedkami a technickými postupmi alebo inými postupmi (napr. rímska kópia gréckeho originálu) a inej veľkosti; po *antike* bohatej na kópie najmä diel klasického obdobia (pozri *klasické obdobie antického Grécka*) miznú kópie v stredoveku, nahrádzajú ich napodobeniny predlohy, niekedy veľmi voľné; kópie obnovené v *novoveku* jednak pre výučbu na umeleckých *akadémiách* (pozri *odliatok*), jednak v umeleckom obchode (pozri *Dielo*) a všade tam, kde treba ochrániť originál pred poškodením napr. poveternostnými vplyvmi (*orloj* na Staromestskej radnici v Prahe, sochy na *Karlovom moste* v Prahe); pozri *replika*, *plagiát*, *farebná tabuľka*, *reprodukcia*, *redukcia*; *starožitnosť*

-kópia je druh diela, ktorý sa často zamieňa s *reprodukciou*; reprodukcia je mechanická (*fotografia*, *xerox*, *scan*), a teda umelecky bezcenná; kópie majú svoju umeleckú aj obchodnú hodnotu (pozri *umelecký obchod*); obvykle sú to diela profesionálnych výtvarníkov alebo *reštaurátorov* a vznikajú zväčša zo študijných dôvodov; kvalita kópie sa posudzuje podľa miery zhody s originálom (rozmer by podľa správnosti mal byť o pár centimetrov menší, aby nebol zamieňaný s *falzom*); vysoko cenené sú najmä tzv. *dobové kópie* (napr. významných *flámskych* majstrov 17.st. pochádzajúce z 18.st.)

Neznámy maliar: Vlastná podobizeň - kopia podľa J. Kupeckého (1800-1900)

Kópia Rosettskej dosky (Figeac, Francúzsko)

tzv. **kópia dobové** - drahé kópie starých majstrov, najmä v časoch, keď nahrádzali vlastníkom *originály*, ktoré z rôznych príčin nemohli vidieť na vlastné oči alebo ich vlastniť; veľmi cenené sú kópie *flámskych* barokových majstrov zhotovené v 18.st.

kopija - bodná zbraň, ktorej kovová časť je pripevnená na drevenej dlhej násade; na drevenom *ratišti* bola nasadená *tuľajka/tulejka*; od *praveku* zbraň *jazdy* a *pechoty*; v ranom *stredoveku* sa stala *symbolom* panovníckej vlády; často opatrená *relikviami*; v tom prípade nosená pred panovníkmi (sv. kopia v *rímsko-nemeckej ríši*: *Ježišova kopia*); *atribút*: *Anat/Anta, Atény, Kastora*; porovnaj *halapartňa*; pozri aj *turnaj*; *mor*

Heinz-Mohr v súvislosti s heslom *obdobia života*: kopija je symbolom štyridsaťročného muža; pozri *atribúty, symboly, alegórie a prirovnania*

Malá čl. encyklopédia v súvislosti s heslom *karusel*: slávnostná prehliadka *jazdeckého umenia* šľachty: zasahovanie cieľa kopijou alebo *mečom* pri plnej rýchlosti

Richard Levie srdce a Saladin (stredoveká iluminácia)

P. Ucello: Bitka pri San Romano - útok proti Michelettovi da Cotignola (1455)

A. Altdorfer: Bitka Alexandra Veľkého s Darciom III. r. 333pr.Kr. (detail, 1529)

Leonardo da Vinci: Muž s kopijou (1476-1480)

T. Cecil: Alžbeta Anglická a kráľovná Írska s armádou pri Tilbury v pozadí (rytina, 1625)

kopija Ježišova - svätá kopija

kopija svätá - svätá kopija

kopija sv. Mórica/Maurícia - pozri *Ježišova kopija*

kopírovanie - pozri *spolvero/poncif, pauza, šablóna, bodovací strojček, pantograf*

kopt - alternatívny názov pre *sadze*

Kopti - Koptovia

Koptovia/Kopti - z arab. kubl, gréckeho Aigyptioi; označenie egyptsky hovoriacich pôvodných obyvateľ Egypta, ktorí však svoju krajinu nazývali Keme – „černá“ a seba „ľud z Keme“; potomkovia starých Egyptanov, ktorí vyznávali monofyzitské *kresťanstvo* a ktorí do 17.storočia hovorili koptštinou, poslednou vývojovou fázou starého egyptského jazyka; pozri *koptské písmo, múmia, pštrošie vajce* (Heinz-Mohr); *Evanjelium Judášovo*

Zamarovský v súvislosti s heslom *Ptah: Hutkaptah* znamená v preklade „palác Ptahovho Ka“; náboženské meno *Mennoferu (Memfisu)*, sídla jedného z hlavných egyptských bohov *Ptaha*; meno mesta sa vyslovovalo sa približne „hykuptah“; takto znejúce meno si Gréci prispôbili vlastnej výslovnosti a preniesli ho na celú krajinu; tak vzniklo slovo *Agyptos*, latinské *Aegyptus* a z neho naše *Egypt*; vzniklo z neho aj meno *Gibt*, ktorým označovali Arabi po dobytí Egypta (640-642) tamjšie pôvodné obyvateľstvo kresťanského náboženstva; z tohto mena, prevzatého európskymi jazykmi, vzniklo naše *Kopti*

koptská ikona - ikona koptská

koptské písmo - grécke písmo zložené z *majuskúl* a siedmich zvláštnych znakov egyptského *démotického písma*; pozri *alfabeta*

koptské tkaniny - *tkaniny* z 2.-8.storočia na území kresťanského Egypta vyrábané *Koptami*

<http://www.pinterest.com/pin/431712314251263682/>

koptské umenie - z arab. kubt, gréckeho aiguptis – „egyptský“

Baleka: *ranokresťanské umenie* Egypta v čase, keď Egypt bol *rímskou provinciou*; umenie spojené s vrstvou felahov a remeselníkov, ktorí podržali svoj jazyk a náboženstvo aj po dobytí Egypta islamskými Arabmi (641 po Kr.) až do 16.st.; termín koptské umenie chápaný ako označenie *slohovej* epochy medzi 3.-9.storočím, ktoré sa rozišlo s výtvarným a myšlienkovým názorom neskorej *antiky*; základ koptského umenia tvorí provinčný rímsky *helénizmus*, tradície pôvodného *egyptského umenia*, vplyvy rímskeho ranokresťanského umenia (pozri *rímske umenie kresťanskej antiky*), *byzantského umenia* a sýrskeho ranokresťanského umenia (pozri *Sýria*); početné lokálne školy viazané na miestne tradície; pre všetky školy spoločným rysom *rustikálna* povaha, ľudovosť, remeselnosť, *archaizujúce* znaky, plošnosť, *frontálnosť* figúr, abstrahujúci symbolický tvar, ornamentálnosť kompozície s dôsledným zaplnením plochy (pozri *horor vacui*); *korintská* hlavica pretvorená tak, že stráca svoju *vegetabilitu*; štít je plošne abstrahovaný v podobe výklenku; *stéla* v podobe náhrobného výklenku s postavou *oranta*, mužskou alebo ženskou postavou s gestom, v ktorom splyval význam egyptský (modlitba), rímsky (zbožnosť) a ranokresťanský (spasenie); v hornej časti výklenok tvorený *mušľou*, ktorá máva v strede *kríž*, na *vítaznom stĺpe* so štylizovanou hlavicou, z ktorej vybiehajú listy v podobe *volút*; mušľa je prvkom rímskeho umenia a v koptskom umení je zlučovaná so zrozením *Afrodity* z mora; spojenie kríža a mušle odkazuje na pravé zrodienie duše z vody, v kresťanskom význame na zrodienie duše *krstom* vodou (pozri *atribúty, symboly, alegórie a prirovnania*); typ stély s výklenkom vyvinutý predovšetkým vo *Fajjúme*; kresťanská symbolika (pozri *symboly kresťanské*) prekonávala antické a egyptské symboly: rozšírený *monogram Krista* (pozri *christogram*) a typ slučkového kríža *anch*; kresťanský výklad dostali pôvodne antické mýty o *Héraklovi, Orfeovi, Apolónovi, Lede, Tyché*; jedno z najdôležitejších je odvodenie motívu *dojčiackej Matky božej (Maria lactans)* z predobrazu egyptskej *Ěset/Isis* a jej syna *Hóra*; koptské umenie dospelo ku vlastnej predstave *anjela*, u ktorého dlho zotrvalo (zobrazenie prelínaním *Nike s Victoriou*, prípadne *erota* premeneného na anjela); voľné sochy vznikajúce najmä v *Alexandrii* (charakteristické prelínaním helenistických a egyptských prvkov) strácajú na význame a menia sa na *relief*, ktorý viacej vyhovoval plošnému cíteniu a lepšie vyplňal plochy; koptská *ikonografia* preberala božstvá a dávala im nový *etický* význam: došlo k spojeniu *Osirisa a Dionýza, Isis a Afrodity* (na Afroditu prenesený aj atribút *Isidin uzol*); od 6.-8.st. ďalšie abstrahovanie tvarov, stále tesnejšia väzba na *relief* (nízky a s jasne rezanými tvarmi, plochou dôsledne zaplnanou, aby zaplnila ničotu nebytia); v záverečnom období koptského umenia obohatenie o námet *jazdeckého svätca*, často vo dvihnutej ruke s *coronou triumfalis*; centra koptského umenia: *Fajjúm* (pozri *fajjúmske portréty*), *Alexandria*, Antioe a *Heracléopolis* (tu najdlhšie prežival *helénizmus* a neskoršie nastupoval koptský výtvarný názor); koptské sochárstvo okrem *kameňa*, ktorý mal prednosť, užívalo *drevo* (vyhovovalo kresliarskemu > rezbárskemu cíteniu tvaru a v suchom podnebí dlho vydržalo); koptská *tabuľová maľba* nadviazala na *fajjúmske múmiové portréty*, na techniku *enkaustiky* aj *temperovej maľby*, ktorej postupom času dávala prednosť; rovnako aj maliarstvo sa vyznačuje rustikálnosťou, zľudovením, plošnosťou a odklonom od *iluzívneho* tvaru (zvýrazňovanie čiernym obrysom odkazuje na závislosť na *mozaike*); farebnosť je *pastelová*, mäkká, farebné plochy do seba neprechádzajú; *knižná maľba* sa nepresadila *ilumináciami* (tá vznikla pomerne neskoro v 9.st. už počas arabskej nadvlády a islamizácie kultúry), ale *kaligrafiou* a dekoratívnou výzdobou stránok, ovplyvnenou najmä *byzantským umením*; koptské *ornamenty* v knižnej maľbe vznikli z písmových znamení u písmového stĺpca, ornamentálne pretvorených do kvetov a púčikov; v umeleckých remeslách vynikla *rezba v slonovine, zlatníctvo* a *tkáčstvo* (uplatnilo obecné rysy koptského umenia: abstrahovanie reálneho tvaru v spojení so symbolickým významom a zaplňovaním plochy - *horor vacui*); koptské *textílie* ovplyvnili stredovekú *Európu* (reliéfy *keltských krížov* zo života *sv. Antona Veľkého/Egyptského*); koptské umenie ovplyvnilo inzulárne knižné maliarstvo (pozri *inzulárne umenie/anglo-írske umenie; Book of Kells*), *rezbu do slonoviny* a zasiahlo aj do vývoja *merovejského umenia*; islamizácia (pozri *islámske umenie*) krajiny začatá r.641 (dobytie Egypta Arabmi); výraznejší vplyv až počas tureckej nadvlády (1516): osobitne *koptské ikony*; v tom čase však koptské umenie strácalo svoj historický význam; 1798 po dobytí *Káhiry* Francúzmi zručené múry koptského *gheta* > vplyvnutie koptského živlu do súdobej spoločnosti; záver: koptské umenie ovplyvnilo európske ranokresťanské umenie; maľbou *ikon* a knižnými *miniaturami* ovplyvnilo *byzantské umenie*, architektonickou plastikou ovplyvnilo *islámske umenie*

pozri *koinobion; pletenec, pštros* (Heinz-Mohr); *kresťanské umenie, Faras, panafrické farby*

<http://www.pinterest.com/gbgraf/koptowie-i-etiopczycy/>

koptskí svätci - pozri *kresťanskí svätci*

http://es.wikipedia.org/wiki/Categor%C3%ADa:Santos_de_la_Iglesia_Copta

kopula - *kupola*

kopulácia - pohlavné spojenie jedincov pomocou pohlavných orgánov; pozri *kozmický had*; *erotika/sex*

Korach - hebr. קֹרַח /Kórakh; tiberiad. Qōrah; Korach – „plešivosť, ľad, krupobitie, mráz“; biblická postava zo *Starého zákona* (*Numeri 16*), levita a bratranec *Mojžiša*; počas cesty do *krajiny zaslúbenej* Korach, Dátan a Abiarm sa vzbúрили proti *Mojžišovi* a *Áronovi*; *Jahve* na nich a ich rodiny a prívržencov zoslal z neba oheň, otvorila s pod nimi zem a oni sa prepadli do *podsvetia*; pozri *biblické postavy*, *postavy hebrejskej biblie*

Mojžiš a Korach (miniatura z rukopisu, 1466)

S. Botticelli: Potrestanie Koracha a oltár Mojžiša a Árona (freska, Sixtínska kaplnka, 1481-1482)

G. Doré: Smrť Koracha, Dátana a Abiráma (drevorez, 1866)

koral - Täubl: chemickým zložením uhličitan vápenatý s rôznymi prísadami (pozri *aragonit*); tvrdosť 3,5-4, hustota 2,7; farba biela, mäsovo červená, ružová, červená, tmavočervená až krvavočervená, vzácné čierna; lesk sklovitý, lom lastúrový; koral je vlastne vápenitá schránka rovnomenného morského živočícha, ktorý sa vyskytuje prevažne v západnej časti *Stredozemného mora* (brehy *Alžíru, Tunisu, Sardínie, Sicílie* a južnej *Korziky*); tu koral vytvára na ťažko dostupných skalných útesoch vidlicovito rozvetvené trsy až 40cm vysoké a hrubé 4cm; vylovené trsy sa triedia podľa veľkosti, farby a jasnosti; brúsia sa so *mušli*, guľiek (prevítané na navliekanie na šnúru) a tzv. *butonov* (navítané zospodu do polovičky); rovnako ako *perly* sa upevňujú do misiek nitom s použitím zmesi *šelaku* s *mastixom* v pomere 1:1; koral sa dobre leští; čiernych koralov sa používa na výrobu smútočných *šperkov* podobne ako čierny *jantár - gagát* (pozri *funerálny*); koral sa napodobňuje *sklom, galalitom* a inými hmotami; (pozn. pre zjednodušené hľadanie je uvedený aj v termíne *drahokamy a polodrahokamy*); pozri *materiál, keltské umenie*

-koral v umení Východu symbolizuje *radosť*; pozri *ornament, figa 2; atribúty, symboly, alegórie a prirovnania*

-koral v *zverokruhu* patrí znameniu *Rýb*; pozri *astronomické symboly*

Hall: podľa rímskeho básnika *Ovidia* je koral skamenenou *morskou riasou*; stuhla na *kameň*, keď na ňu *Perseus* položil hlavu *Medúzy* potom, čo zachránil *Andromedu* pred morskou obludou (pozri *metamorfóza*); Rimania aj *stredovek* sa domnievali, že *červený koral* zo *Stredozemného mora*, užívaný ako ozdoba, má liečivé vlastnosti a moc odvrátiť uhrančivý pohľad (pozri *apotropajný*); deti koral často nosili na krku ako ochranu (pozri *amulet*); v tomto zmysle je koral vidieť ako *ruženiec* na obrazoch *Panny Márie* a dieťaťa koralový *náhrdelník* je atribútom personifikovanej *Afriky* jednej zo „štyroch častí sveta“

Becker: koral je morský živočích, ktorého schránky vytvárajú vetvovité alebo stromovité útvary; spája v sebe symboliku *vody* aj *stromu*; symbolické obsahy späté s koralom súvisia tiež so skutočnosťou, že kolónie živočíchov obývajú tvrdé, často vápenaté *skelety*, ktoré vyzerajú ako *rastliny*; zdá sa preto, že sa v nich prelínajú sféry živočíšna, rastlinná a minerálna; pre svoju červenú farbu býva koral niekedy znamením *krvi*

Biedermann: útvar organického pôvodu, ktorý sa v symbolike uplatňuje podobne ako *drahé kamene*; podľa Ovidiových *Metamorfóz* z kvapiek krvi, ktoré dopadli do piesku z uťatej hlavy Medúzy, vznikli koral (podľa ďalších legiend z krvi Medúzy vznikli jedovaté *hady*, ale aj okridlený kôň *Pegas*); legenda o kvapkách krvi sa vzťahuje k vetvičkám červeného koralu, ktorý sa používal ako *amulet* proti uhrančivému pohľadu (pozri *urieknutie*); pre červenú farbu bol koral spájaný s *Marsom* (pozri *astronomické symboly*); liečivý účinok koralov opisuje antický lekár Pedanios Dioskurides a nazýva ich morskými kríkmi (pozri *choroba*); v *staroveku* verili, že nepitná *voda* sa ponorením koralu mení na pitnú a že koral sú schopné chrániť vodu pred *otravou*; koral symbolizujú tvorivé sily sídliace vo vodách a v starej Číne boli symbolom dlhého života; opracované vetvičky koralov sa nosili ako *šperk*; v tvare malej ručičky zovretej do *gesta figy* alebo vo *falickej* forme (pozri *lingam*) sa obrúsené vetvičky koralov používali na odpudenie zlých a *démonických* síl (pozri *apotropajný*); ešte dnes sú v *Taliansku* obľúbené amulety z červených, zriedkavejšie bielych alebo tmavých koralov; v *emblémovej* knihe *alchymistov* Atalanta fugiens (1618) je zobrazený rybár, ktorý z mora vyťahuje červené a biele koral - symboly *prahmoty*, ktorých základ už síce jestvuje, ale ešte nespevnel na vzduchu; v astrologických špekuláciach sa tmavé koral spájajú so *Saturnom* a svetločervené s *Venušou* (pozri *slnečná sústava*, *astronomické symboly*)

G. Vasari: Perseus a Andromeda (detail, 1570)

J. Linard: Zátišie s mušľami a koralom (17.st.)

A. Vallayer-Coster: Zátišie s chumáčom morských rastlín, mušlí a koralov (1769)

W. Etty: Nájdienie koralu (1820)

koral červený - pozri *koral* (Hall, Becker, Biedermann)

Korán - arabsky : القرآن /al-Korán - doslova znamená „recitácia“

Kaligrafia slova Korán

-posvätná kniha *islamu*; súbor mravoučných, mytologických a právnych materiálov, ktorých základ tvoria *Mohamedove* výroky vyslovené v *Mekke* a *Medíne*; ucelená kapitola koránu: *súra*

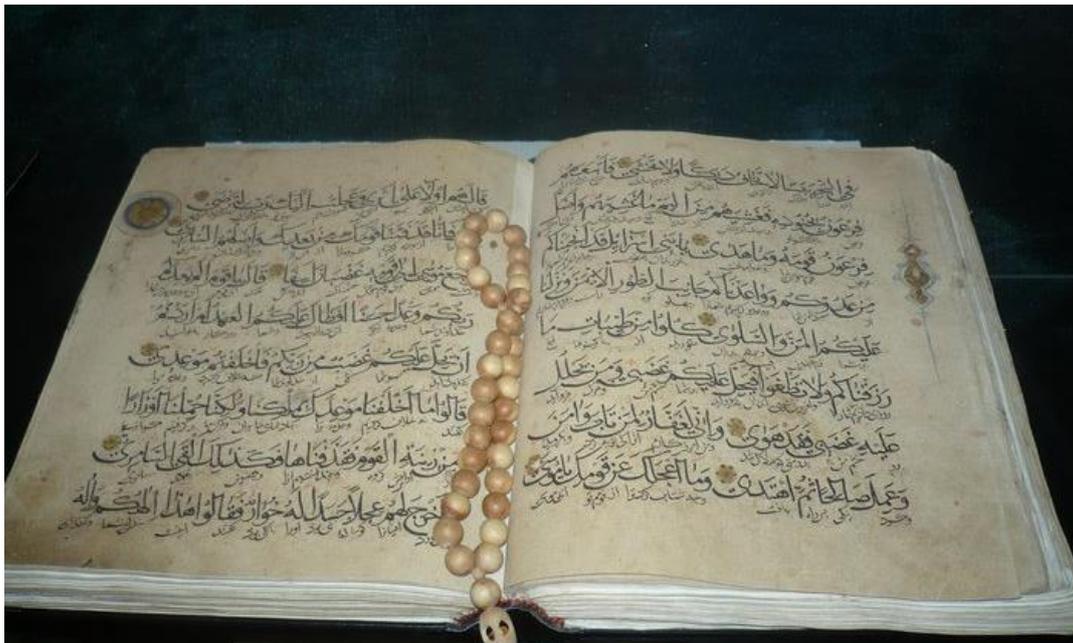
100+1: veriacich, ktorí položili svoj život v záujme koránu, čaká v raji spojenie so 72 čiernookými pannami; podľa tvrdenia nemeckého vedca Luxemburga ide o zásadný omyl; korán podľa neho nesľubuje rozkoše s pannami, ale iba hrozienka a sladké ovocie (podľa prvých *Mohamedových* výrokov sa jednalo o panny *huristky* s večným panenstvom, podľa neskorších, opravených výrokov o manželky bojovníkov za islam); arabské meno *kur'án* znamená doslova prednášanie, recitáciu; *Mohamed* považoval korán za jediný zázrak, ktorý prostredníctvom neho samotného urobil Boh; každá jednotlivá veta tejto knihy je preto považovaná za osobitné *zjavenie*; veriacemu *moslimovi* je korán oporou, príručkou definícií a súborom nespochybniteľných rád, ako

konat' v každodenných záležitostiach; korán je obdarený aj fyzickou posvätnosťou a moslimovia s ním zvyčajne zaobchádzajú v stave rituálnej čistoty a veria v jeho *božskú moc* a silu (pozri *baraka*); Luxemburg je uznávaným odborníkom na stredovýchodné jazyky a tvrdí, že v koráne ide o poľutovaniahodné omyly; až doposiaľ sa predpokladalo, že Alahove zjavenie Mohamedovi sa dialo v arabčine; z toho dôvodu moslimovia nepovažujú za autentický žiaden nearabský preklad; Luxemburg vychádza z hypotézy, že pôvodným jazykom koránu nebola arabčina, ale jazyk veľmi blízky *aramejšine* (v nej sú prvé biblické texty); korán, ktorý je dnes používaný, je iba zlým prepisom pôvodného textu, ktorý dostal dnešnú písomnú podobu v 7.storočí za Uthmánovho *chalífátu* (r. 644-656); tento panovník prikázal skupine moslimov vytvoriť definitívnu verziu koránu; navyše písomná arabčina sa objavila až 150 rokov po smrti Mohameda a najvzdelanejší Arabi dovtedy hovorili verziou aramejšiny; pokiaľ pasáž o raji budeme tlmočiť z hľadiska aramejšiny, potom zvodné *huristiky* sa zmenia na hrozienu a sladké ovocie, čo je viacej v súlade s vtedajšími bežnými predstavami *raja*; Luxemburgova kniha obsahuje viacej podobných odvážnych tvrdení, napríklad že *Súra 24* (?), kde sa hovorí o zakrývaní žien, v aramejšine znamená, aby si ženy okolo pása vzali opasky; Luxemburg navyše tvrdí, že korán má svoj pôvod v *kresťanstve*, čo dokladá tým, že korán pomenováva a uznáva *Písma* dané *Abrahámovi*, *Mojžišovi Tóru*, *Dávidove žalmy* a *Ježišove evanjelium* ako knihy zjavené Bohom; korán uznáva aj *prorokov*, o ktorých hovorí *Biblia* (*Adam*, *Noem*, *Mojžiš*, *Ježiš*); veľký dôraz kladie korán na Ježišove narodenie z panenskej matky; oceňuje Ježišove zázraky, ale upiera mu božskosť (podobne cirkev *jehovistov*); podľa Luxemburga urobila rozširujúca sa arabská ríša z koránu základ nového *náboženstva* a ideologickej expanzie až dlho po smrti Mohameda

pozri *ramadan/ramazan*, *Abrahám*, *Eden*, *huristka*; *kiswa*; *ruženec*, *ablúcia*, *ar-Rahman*, *ar-Rahim*, *Dhul-Qarnayn*, *ľudia z Koránu*

Strana andalúzskeho Koránu z 12.st.

Korán vytvorený Tatármi (Chánsky palác v Bachčisaraji)

Korán Modrý - Modrý korán

Korán Zlatý - Zlatý korán

korbáč - lat. flagellum (pozri *flagelanti*); atribút *kajúcnosti*; pozri *atribúty, symboly, alegórie a prirovnania*

- 1.jeden z *veľkonočných symbolov* (*Bičovanie* Krista korbáčmi pred *Ukrižovaním*); v ľudovej tradícii spletené prútičky prinášajú šľahaním omladenie (jasná súvislosť s vykupiteľskou úlohou Ježišovho mučenia a smrti); pozri *bič*
- 2.krátke korbáčiky ako *insigne* egyptských *faraónov*

korbel' - český výraz korbel; *nádoba* na pivo alebo inú tekutinu

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Korbel>

J. Cossiers: Mladý muž s korbel'om (17.st.)

P. Casteels III.: Zátišie s mŕtvou zverinou a strieborným korbľom (1732)

Korberger Anton - (†1513); nemecký zlatník, tlačiar a vydavateľ; krstný otec *A. Dürera*; r.1470 založil prvú tlačiareň v *Norimbergu* a napokon sa stal najúspešnejší nemecký vydavateľ, ktorý zamestnával 100 tlačiarov; prostredníctvom svojich agentov nadviazal spojenie s kníhkupcami po celej *Európe*; r.1494 vydal *Svetovú kroniku*

Korčian Miroslav - pozri *sorela*

M. Korčian: Súborná výstava – Jozef Lada (1958)

M. Korčian: Na najvyššom stožiarí (1957)

M. Korčian: 10. výročie podpisu zmluvy o priateľstve (1980)

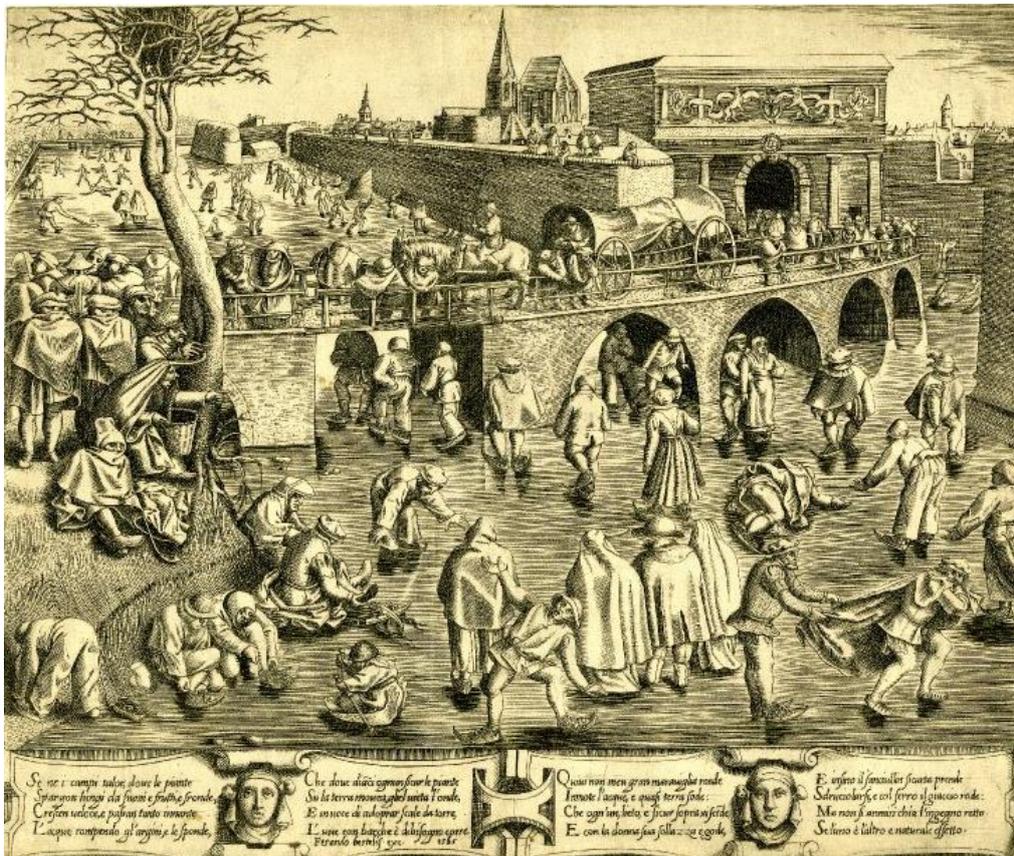

M. Korčian: Klasické a súčasné výtvarné umenie Rumunskej ľud. republiky

korčuľovanie, korčuľiar - pozri *zima*

<http://sk.wikipedia.org/wiki/Krasokor%C4%8Du%C4%BEovanie>

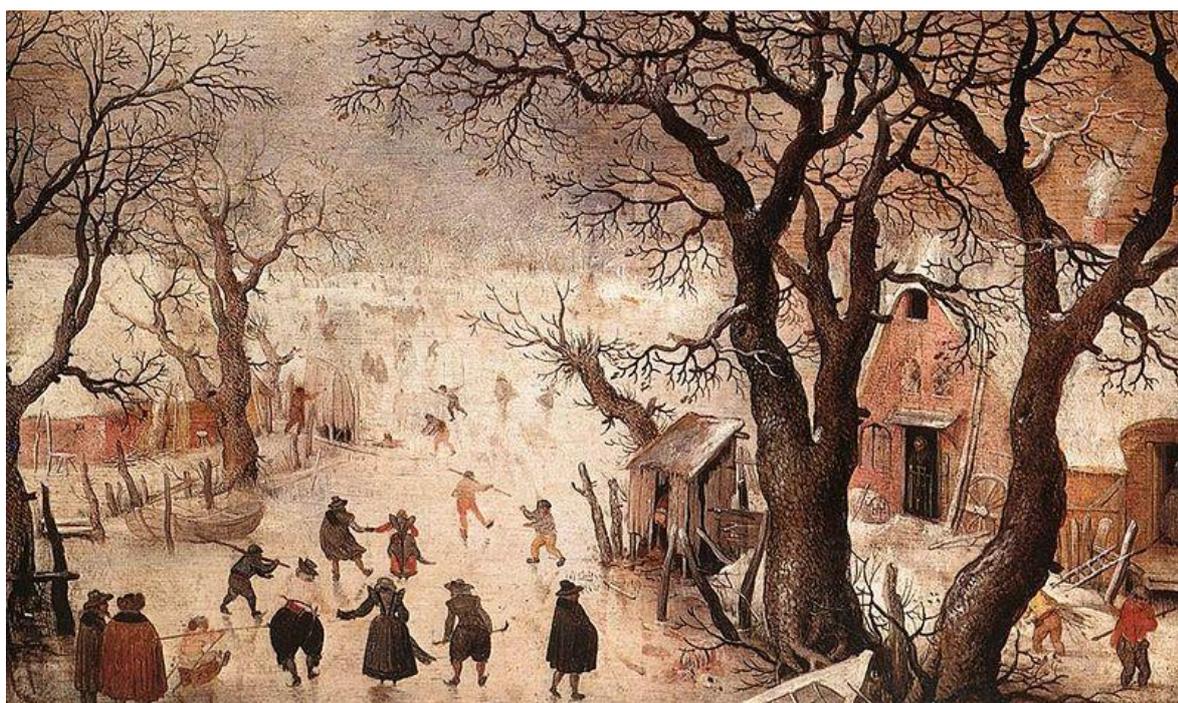
https://www.google.sk/search?q=kor%C4%8Du%C4%BEovanie+obrazy&espv=2&biw=1846&bih=995&tbm=isch&imgil=Z5CLeIWfn6n33M%253A%253BGxlpSWqK5dP8CM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.obrazy24.sk%25252Fnahled-rucne-malovane-obrazy.php%25253Fktery%2525253D200811&source=iu&pf=m&fir=Z5CLeIWfn6n33M%253A%25252CGxlpSWqK5dP8CM%25252C&usg=__iCJR7y1vxG4A12DHUhmOfpcw0h4%3D&ved=0CDgQyjc&ei=B5u1VJ_3OcavaZ2vgagJ#imgdii=&imgrc=IP27ZVGquCHHEM%253A%3BjBmlT9gxvWVNAM%3Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.dobsincan.estranky.sk%25252Fimg%25252Fpicture%25252F310%25252FObr.12.jpg%3Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.dobsincan.estranky.sk%25252Fclanky%25252Fkorculiarske-slavnosti-v-dobsinskej-ladovej-jaskyni.html%3B300%3B193

P. Bruegel St.: Korčuľovanie pred bránu svätého Juraja v Antverpách

P. Bruegel St.: Korčuľovanie pred bránu svätého Juraja v Antverpách

H. Avercamp: Zimná krajina (pol. 17.st.)

H. Avercamp: Zimná krajina s korčuliarmi na ľade (1608)

H. Avercamp: Zábava na ľade (17.st.)

J. Griffier: Zimná scéna s korčuliarmi (17.-18.st.)

Podľa D. van Alsloota: Korčulovanie (17.st.)

D. van Alsloot: Karnevalové korčuľovanie. Karneval na ľade vodnej priekopy v Antverpách (1620)

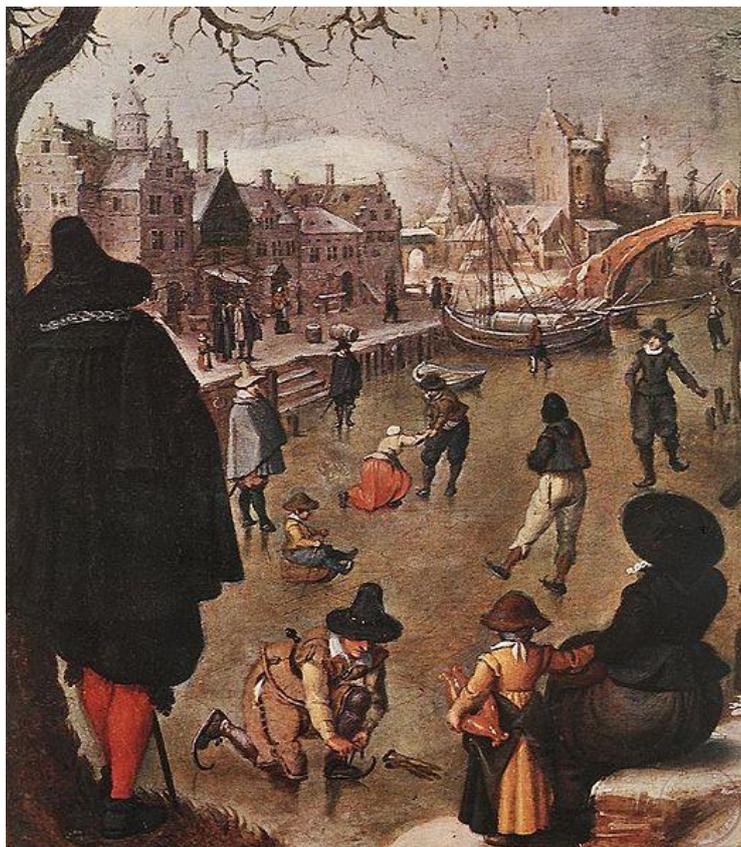
H. Dubbels: Amsterdamský prístav v zime (17.st.)

J. Griffier: Zimné radovánky (detail, 17.-18.st.)

S. Vranx: Zimné radovánky v meste (1622)

S. Vrancx: Január (1.pol. 17.st.)

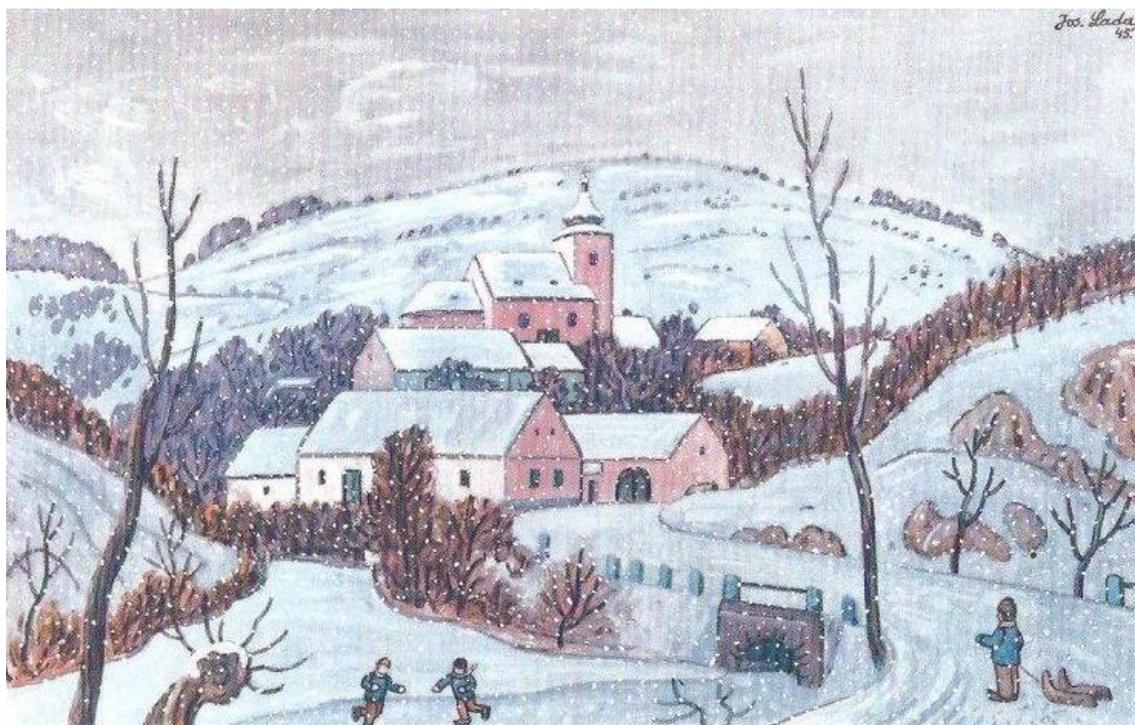
S. Vrancx: Január (1.pol. 17.st.)

P. Bouth: Slávnosť na ľade (17.st.?)

H. Raeburn: Reverend Robert Walker sa korčuľuje na Duddingstonskom jazere alebo Majster korčuľiar (1790)

J. Lada

K. Ondreička: Zimné radosti (1942)

- kord** - 1.pôvodne dlhá bodná *zbraň* s dlhou rovnou čepeľou, trojuholníkového prierezu; skladá sa okrem čepele z koša, ktorý chráni ruku; rozšírená v 16.-17.storočí; pozri *meč*; *obdobia života* (Heinz-Mohr)
2.pevná *bavlnená* alebo *hodvábna* látka na priemyselné účely; pozri *textília*
3.*vlnená* tkanina s ostro krútenej priadze s výrazným strmým riadkovaním; pozri *textília*

Eurotelevízia: meč s veľmi úzkou čepeľou, užšou ako *rapier*, ktorým sa nedalo sekať, iba bodat'

A. Van Dyck: Portrét Sira Thomasa Chalонера

J. de Ribera: Hlava Jána Krstiteľa (1644)

kordónová rímsa - rímsa kordónová
Kordoš Vladimír -

V. Kordoš: Interpretácia obrazu Caravaggio - Chlapec uštipnutý škorpiónom
V. Kordoš: Autoportrét – Terč

V. Kordoš: Interpretácia obrazu Rembrandta

V. Kordoš: Interpretácia obrazu Rembrandta

V. Kordoš: Interpretácia obrazu Rembrandta Návrat strateného syna I.

V. Kordoš: Selfportrait

Kordula - legendárna družka sv. *Voršily* z *Kolína/Orsola*; patrónka *Moravy*; pozri *patrón*, *zemskí patróni*

Neznámy maliar: Svätá Kordula a svätá Uršula, Zmŕtvychvstanie (1450 – 1470)

koré - gréc. – „panna, dievča, dcéra“; ako vlastné meno Kore znamená *Persefone* (dcéru bohyně *Demeter*);

-kore označuje grécke archaické plastiky (často v úlohe *stĺpov* alebo *votívne sošky*) mladých žien - kňaziek, sediacich alebo stojacich; najmä aténske sochy kore boli oblečené do dlhého *pepla*, ktoré kňazky kultu bohyně *Atény* tkali pre sochu *Athény Peplos*; socha kore s jej menom bola obetným darom bohyni; počas slávnosti *athénaií* socha *Atény* obliekaná do *pepla*; mužským náprotivkom sochy kore bol *kuros* (porovnaj *karyatída*, *kanéfora*); pozri *grécka antická kultúra*, *grécke antické umenie*, *archaické obdobie antického Grécka*, *daidské sochárstvo*; tzv. *eleuzínska trojica*, *Phaidimos*

http://en.wikipedia.org/wiki/File:ACMA_679_Kore_1.JPG

Kórea - pozri *jajoi*; *kníhtlač*, *kníhtlač čínska*

http://en.wikipedia.org/wiki/Tang_Dynasty

H. Vos: Min Sangho, politik kórejskej dynastie Joseon (1899)

kórejské písmo - *hláskové písmo* vytvorené r.1443

kórejské maliarstvo - **pozri**

https://en.wikipedia.org/wiki/Korean_painting

kórejské umenie - tesná súvislosť s *japonským* a *čínskym umením*; pozri *krajinomalba*; *lak*
kórejskí maliari Choson dynastie - pozri *K. Cho Yeong-Seok*

https://en.wikipedia.org/wiki/Category:Joseon_Dynasty_painters

kórejskí umelci -

https://en.wikipedia.org/wiki/Category:Korean_artists

koreň - symbol životnej podstaty, na ktorom závisí úspešný rast, sila kmeňa, košatosť koruny, krása *ketu* a bohatosť *plodu* > koreňom prisudzovaná *magická* sila (*ginseng/mandragora*, koreň *lotosu*); *kresťanstvo* význam koreňa moralizovalo a vzťahovalo ho na jedinca a spoločenstvo viery alebo národa; význam koreňa spojený s predstavou *koreňa Jesse*, z ktorého vyrastá *Kristov* rod; pozri *atribúty*, *symboly*, *alegórie* a *prirovnania*

koreň Jesse - *strom Jesse*

koreň mydlový - koreň mydlice lekárskej (lat. saponaria); odvarom z drogy (hrst' sušenej drogy na 2-3 l vody) sa navlhčuje mosadzná kefa, ktorou sa kefujú predmety obarené v moridle, chemicky odmastené alebo farbené, galvanicky pokovované ap.; pozri *leštenie, brúsenie, materiál*

Koreň Vasilij - (†1700); jeden z prvých ruských drevorytcov, tvorca prvých rytín, ktoré ilustrovali Bibliu; narodil sa v bieloruskom meste Dubrovno (teraz mesto regiónu Vitebsk); vo svojich mladších rokoch prišiel do centrálného Ruska, kde sa stal rezbárom a rytcom; v 1691 žil v Moskve; v 1692-1696 vytlačil Bibliu v obrázkoch, podobnú západným Bibliám chudobných (pozri *Bible pauperum*); obsahuje rad farebných výtlačkov s podpismi výjavy z knihy *Genesis* a *Apokalypsy*; umelcova technika kombinuje vplyv katolíckej a protestantskej ilustrovanej Biblie, ikonografické tradície a estetiku vzniknutú pri rytí, s hlboko rozlišovacou spôsobilosťou; vzhľadom k prítomnosti nekanonického obrazu Boha (v obrázku *Hexameron* sa javí ako anjel) Koreňovo vydanie Biblie (asi tisíc výtlačkov), bolo vrátené a takmer úplne zničené; len čiastočne prežívajúce kópie knihy (36 strán) sú v Národnej knižnici v Rusku v Petrohrade; autorstvo Koreňa ukazujú vlastnoručné podpisy rytca, najčastejšie: „Резал Василий Корень“, a „знаменовал Григорий“; anonymné výtlačky zo začiatku 18.st. boli možno vytvorené jeho žiakmi

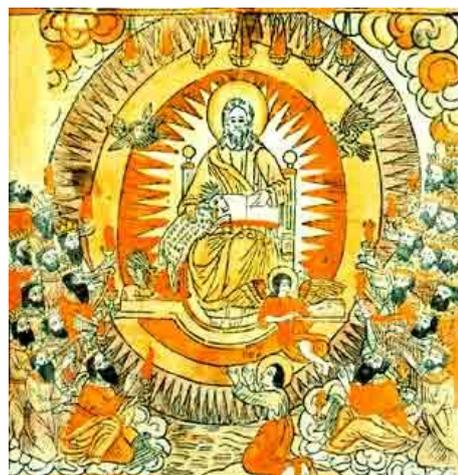
https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB%D0%B8%D0%B9_%D0%9A%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BD%D1%8C

V. Koreň: Adam a Eva. Hexameron (drevoryt, 17.st.)

V. Koreň: Apokalyptickí jazdci (1692-1696)

V. Koreň: Kľaňanie starších (Oslava Boha stvoriteľa)

V. Koreň: Rozlomenie šiestej pečate. Živelné pohromy (detail, 1692-1696)

V. Koreň: Zatrúbenie druhého anjela (1692-1696)

V. Koreň: Zatrúbenie tretieho anjela (1692-1696)

V. Koreň: Rozviazanie štyroch anjelov (1692-1696)

Koreszka Július - (†1958); maliar, krajinár, kresliar; pozri *slovenskí maliari*

http://www.webumenia.sk/web/guest/detail/-/detail/id/SVK:SNG.O_5252/J%C3%BAlius%20Koreszka

<http://www.webumenia.sk/autor/5154>

<http://www.webumenia.sk/katalog?author=Koreszka%2C+J%C3%BAlius>

J. Koreszka: Pečenský rybník pri Bratislave (1926-1927)

J. Koreszka: Mŕtve rameno Dunaja pri Bratislave (1930)

J. Koreszka: Rybári na mŕtvom ramene Dunaja (1928-1929 okolo)

J. Koreszka: Habánsky dvor v Sobotišti (1928)

J. Koreszka: Lesný potok (1926–1928)

J. Koreszka: Hrad Pajštún (1929)

J. Koreszka: Hrad Trenčín (1925)

J. Koreszka: Zátišie so sovou (poľovnícke zátišie, okolo 1937)

J. Koreszka: Zátišie kuchynské I. (okolo 1930)

J. Koreszka: Červené skaly (1922-1924)

J. Koreszka: Strečno (1925-1930 okolo)

J. Koreszka: Pohľad na Skalicu z vinogradov (1958)

J. Koreszka: Skalica z vinogradov (1958)

J. Koreszka: Jarné mračno nad Brančom (okolo 1945)

korida/corida - v Španielsku a Latinskej Amerike zápasy *toreadorov* s býkmi konané v arénach; pozri *toreador*, *matador*, *pikador*, *torero*

<https://es-es.facebook.com/notes/si-al-arte-de-la-tauromaquia/la-realidad-de-la-suerte-de-varas-mentiras-y-tópicos/429290243804173>

<http://www.picadoresybanderilleros.com/varas.php>

https://www.google.sk/search?q=La+suerte+de+Varas&espv=2&biw=1833&bih=995&tbm=isch&imgil=158SBiDg9IESKM%253A%253BKw_CDuwkz3XLUM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fambitotoros.blogspot.com%25252F2013%25252F03%25252Ffla-suerte-de-varas-algo-que-hay-que_12.html&source=iu&pf=m&fir=158SBiDg9IESKM%253A%252CKw_CDuwkz3XLUM%252C_%2526usg=_mW8HLoLDde3kOijy0tjivA91ZkA%3D&ved=0CCgQyjc&ei=5bNKVJSNEI7YasmEgPAO#facrc=_&imgdii=_&imgrc=158SBiDg9IESKM%253A%253BKw_CDuwkz3XLUM%253Bhttp%25253A%252F%252F3.bp.blogspot.com%252F-OWvSZxFzQks%252FUT-MIGrdcLI%252FAAAAAAAAAAsGU%252FL28UMEdjFHc%252Fs1600%252Fvaldellan-

[2.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fambitotoros.blogspot.com%252F2013%252F03%252FFla-suerte-de-varas-algo-que-hay-que_12.html%3B1600%3B1013](http://253A%252F%252Fambitotoros.blogspot.com%252F2013%252F03%252FFla-suerte-de-varas-algo-que-hay-que_12.html%3B1600%3B1013)

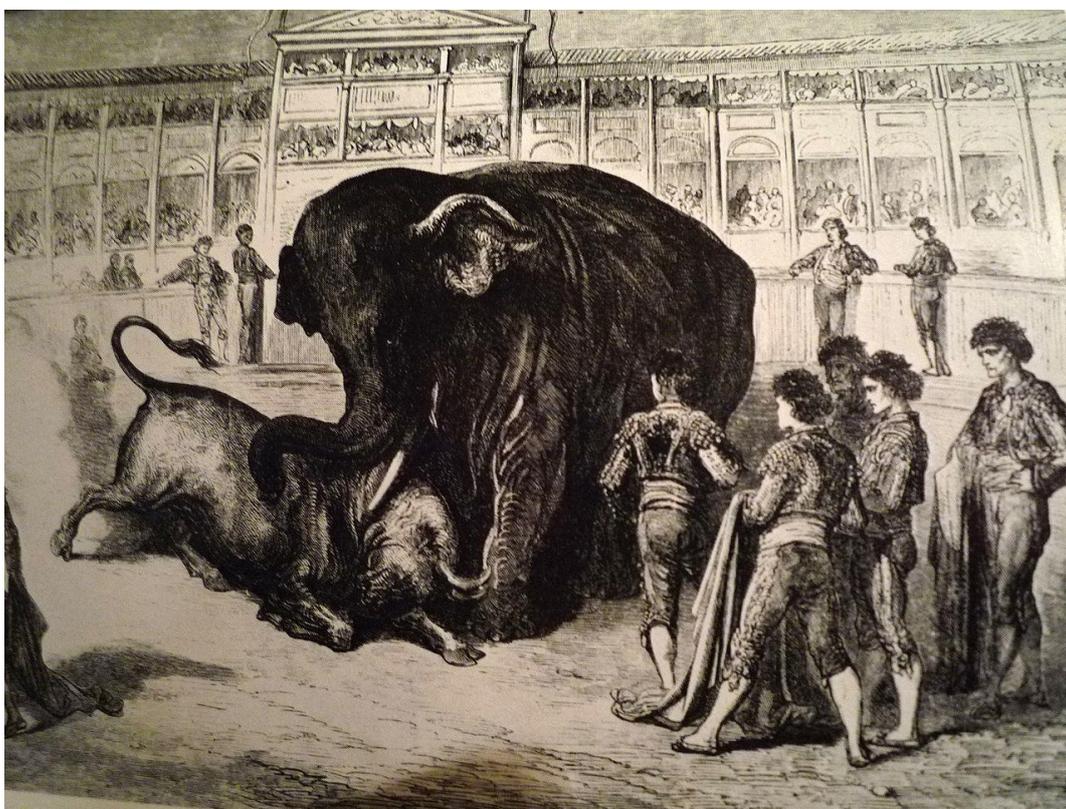
J. Heintz II : Benátske námestie a karneval na Zelený štvrtok s ohňostrojom a býčimi zápasmi (1600-1678)

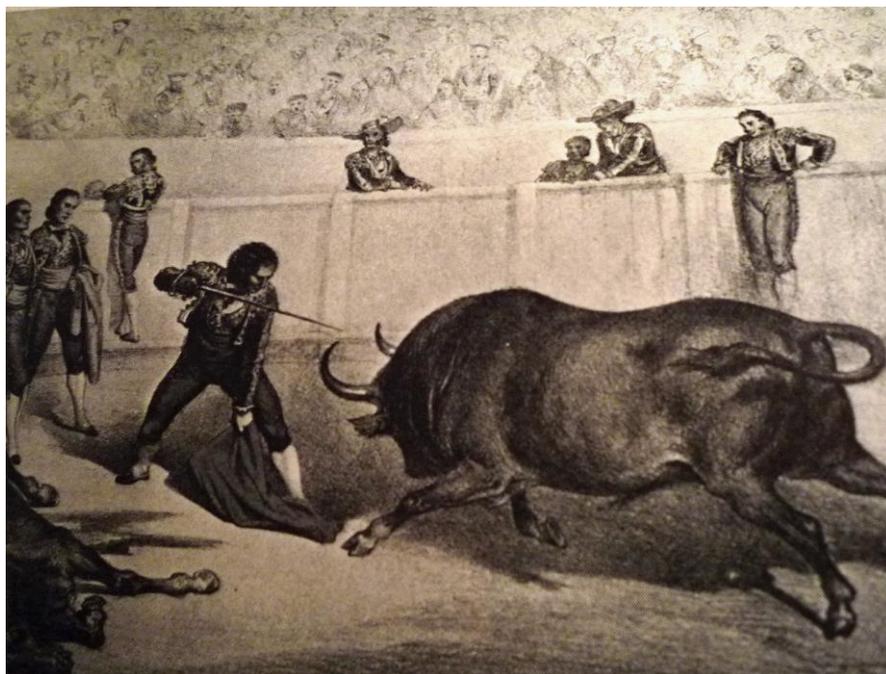
F. Goya: Tauromachia (1815)

G. Doré: Corrida (ilustrácia, 1860)

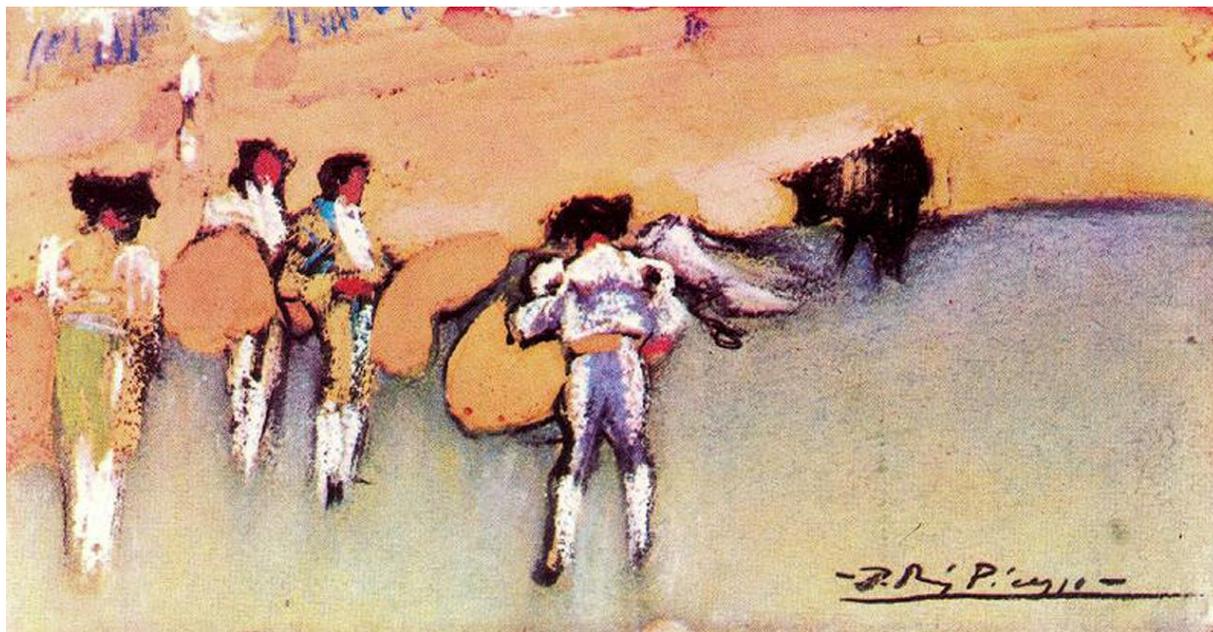
G. Doré: Bitka býka a slona (ilustrácia, 1862-1873)

G. Doré: Býčie zápasy (ilustrácia, 1862-1873)

E. Simonet: Tretia kopija - La suerte de Varas (1899)

P. Picasso: Býčí zápas a býk čaká na ďalší krok (1900)

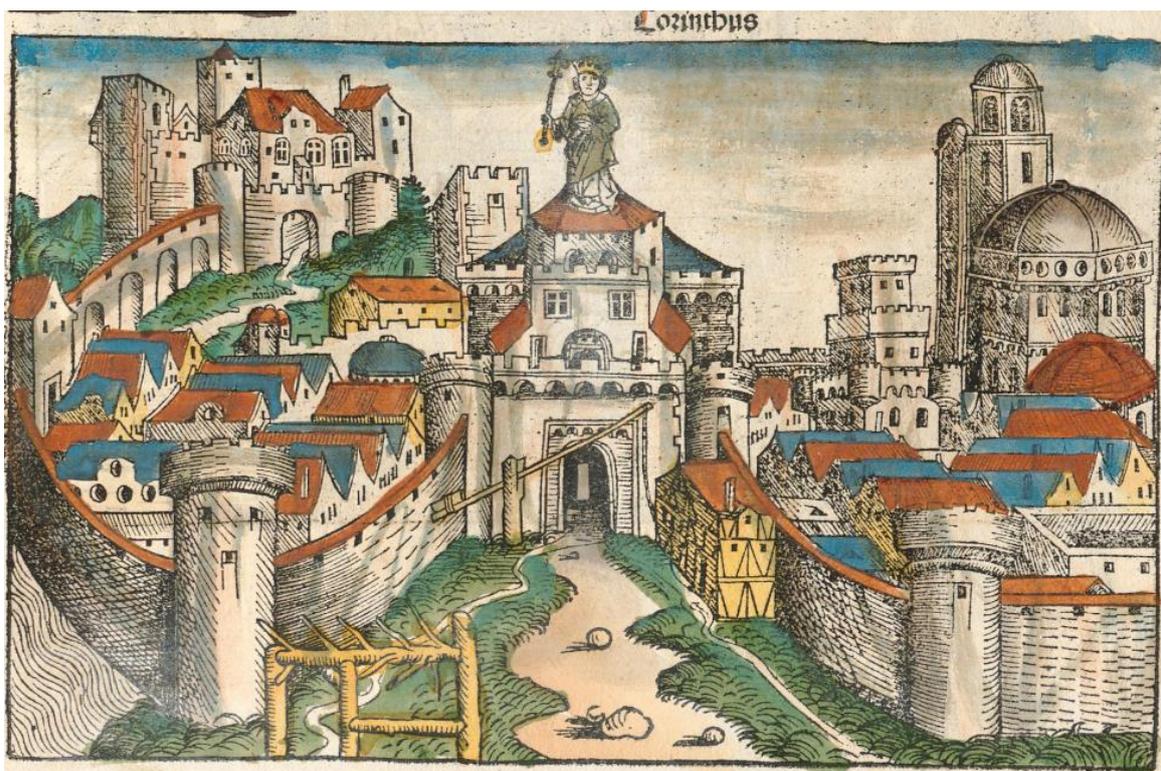

P. Picasso: Scéna z býčích zápasov (1901)

koridor - 1.súčasť neskorogotického *opevnenia*: opevnená prístupová cesta často vybiehajúca pred *hrad*
2.*chodba* veľkých rozmerov; pozri *interiér*; porovnaj *komunikácia*

Korint - mesto a bývalá obec na Peloponézu; Korintská šija, spájajúca stredné *Grécko* s *Peloponézom*; pozri *peloponézske vojny*; *Parnas*, *nemejské hry*, *isthmické hry*, *pinax*; *Sizyfos*, *Poseidón*, *Glaukos*, *Bellerofón*, *Kreón*; *grécka antická kultúra*; *Alexander Veľký*; *kobercový štýl*, *Isthmické hry*; *Grécko*

<https://sk.wikipedia.org/wiki/Korint>

M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Korint (kolorovaný drevoryt, Norimberská kronika, 1493)

J.-L. Gerome: Korinťanka (polychrómovaná štuka, 1903-1904)

korintizujúca hlavica - hlavica korintizujúca

korintská hlavica - vyvinutá z egyptskej kalichovej formy; podľa inej, legendárnej verzie, sa vznik korintskej hlavice viaže ku zlatníkovi Kalimachovi z *Korintu*, ktorý si jej tvary odvodil z košíka s kvetmi, položeného na náhrobnom kameni mladého dievčaťa; pôvodná korintská hlavica so šiestimi reliéfnymi *akantmi* sa vyvíja deformáciou *abaku* podporovaného rohovými úponkami *helices* až k *volútovej* forme (najmä v rímskom variante korintskej hlavice); nakoniec vedie až k abaku so *zoomorfnými* a *antropomorfnými* motívmi; akanty sú usporiadané do 1 až dvoch radov nad sebou; svojimi štvorpohľadovými plochami tak prekoná *hlavicu iónsku*; pozri *korintský stĺp*, *korintský poriadok*

korintská keramika - v súvislosti s heslom *orientalizujúce obdobie/protokorintský štýl* (v keramike): ranne korintský štýl (625-550 pr.Kr.) bol nazývaný tzv. *štýl dospelého zvierata*; vývoj štýlu bol podmienený zvýšením priamych kontaktov s Východom, ktoré ovplyvnili grécke umenie; rane

korintský štýl bol charakteristický širokým vlysom zdobeným neprirodzene pretiahnutými postavami zvierat rovnako ako priestor preplnený ornamentmi; nadmerné množstvo dekoratívnych prvkov viedlo k určitej strate naturalistických prvkov, hoci táto technika veľmi starostlivo dbala na predlohu; korintská keramika bola ovplyvnená bohato zdobenými asýrskymi látkami, ale bola aj výsledkom vynaliezavosti korintských hrnčiarov; medzi zvieratami ako levy, leopardy, diviaky, býky, kozy sa prvýkrát objavili *sirény* (vtáky s ľudskou hlavou) a *monštra* človek-drak, človek-ryba; istý pokles korintského umenia nastáva v 6.st.pr.Kr., čo súviselo s konkurenciou attických hrnčiarov, ktorí orientalizujúci štýl nahradili čierno figurovou keramikou (pozri *attická keramika*); pozri *korintský štýl*, *grécka keramika*, *grécke vázové maliarstvo čierno figurové*

<https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9E%D1%80%D0%B8%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D0%B7%D0%B8%D1%80%D1%83%D1%8E%D1%89%D0%B8%D0%B9%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BB%D1%8C>

korintské umenie - pozri *orientalizujúce obdobie/protokorintský štýl*, *korintská keramika*, *korintský poriadok*, *korintský sluh*, *korintský stĺp*, *korintská hlavica*, *korintizujúca hlavica*

korintský poriadok - *stĺpový poriadok grécky* vyvinutý v 4.st.pr.Kr.; zachováva *klasické* delenie, od *dórskeho* a *iónskeho poriadku* sa odlišuje *hlavicou* (pozri *korintská hlavica*) a jemnejším *stĺpom* (pozri *korintský stĺp*); *vlys* esovitého prierezu býva hladký alebo s *reliéfmi* (pozri *zooforos*), *rímsa* je obohatená o *konzoly*, *zuborez* a *kazety*; v *klasickom období Grécka* korintský sluh využívaný výhradne vo vnútri chrámu a až v *helenistickom období* aj vo vonkajšej stavbe; pozri *olympieion*; *poriadok*

<http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BD%D1%84%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9%D0%BE%D1%80%D0%B4%D0%B5%D1%80>

korintský sluh - v poradí tretí sluh *klasického obdobia antického Grécka*, najmladší, najzdobnejší, existujúci popri predchádzajúcich dvoch sluhoch (*dórskom* a *iónskom*); zahŕňa najmä vrcholné obdobie gréckych dejín z čias vlády Perikla (4.st.pr.Kr.); pamiatky: *Diov chrám* v *Olympii* (korintská prestavba *dórskeho sluhu*)

korintský stĺp - jemný, štíhly *stĺp* s *hlavicou* zo štylizovaného *akantu* (pozri *korintská hlavica*); driek stĺpu so zaoblenými *kanelúrami* a s *pätkou* zloženou z *konkávnych* a *konvexných* oblúkov (pozri *trochilus*, *torus*) a *plintu*; pozri *Bičovanie* (Krista)

korintský štýl - termín používaný v súvislosti s *korintskou keramikou*; pozri *orientalizujúce obdobie/protokorintský štýl*

kôrka - *korýtko*

korková čerň - *čerň korková*

kormidlo - v časoch rímskeho cisárstva *atribút* bohyne *osudu* a *šťastia*, *Fortuny*; dvojica kormidiel v kresťanskej symbolike predstavuje *Starý* a *Nový zákon*; pozri *loď*; *atribúty*, *symboly*, *alegórie* a *prirôvania*

Búrka na mori (arabský rukopis, 1684)

Kornelisz Pieter - Rijck P. C. van

Kornélius - stotník pokrstený apoštolom Petrom (pozri motív Peter kriesi stotníka Kornelia); pozri *svätec jazdecký*

kornišon - v úzkom fortifikačnom význame samostatný prvok bastiónového opevnenia, ktorý sa nachádzal pred priekopou; pozri *bastion, hornverk, rohy, rohová hradba; fortifikácia*

Kornúcik Jozef - (†1976); slovenský maliar; bol vynikajúci kresliar a grafik, vytvoril mnohé rozmerné olejomalby a monumentálne diela po celom Slovensku; málokedy sa na svoje diela podpisoval, a tak sa môžu objaviť ešte nejaké „zabudnuté“; využíval krásne čisté farby, dominantná však bola čierna, ktorá nechýba na žiadnom obraze; čierna farba ako predzvesť vnútorného rozorvania a tragédie; vo veku 39 rokov sa stratil a pátranie po ňom bolo neúspešné

<http://www.webumenia.sk/web/guest/search/-/simpleSearch//query=au%3A%22Jozef+Korn%C3%BAcik%22>

J. Kornúcik: SNP III. (1964)

korok - krycie pletivo pod kôrou korkových *stromov* (*korkový dub*) pre svoju pružnosť a pevnosť sa ako súčasť korkového linolea presadil v *grafike*; korkové linoleum používané na *štočky* (*linorez, linoryt*); pozri *čern karková*

korkový dub - lat. lat. *Quecus suber L.*; pozri *korok*

Koronida/Koronis - v *gréckej mytológii* thesalská kráľovná (Biedermann: kráľovská dcéra), ktorá sa proti svojej vôli stala milenkou *Apolóna* a matkou jeho syna *Asklépia*; jej *neveru* prezradil Apolónovi biely *havran*, ktorý až po tomto posolstve dostal čiernu farbu (pozri *symbolika farieb*); pozri *Thesália*

Biedermann: v súvislosti s heslom *vrana*: podľa gréckej báje (pozri grécka mytológia) boh Slnka *Apolón* nechal strážiť svoju milenkú, kráľovskú dcéru *Koronidu*, snehobiellou vranou; strážkyňa však nezabránila tomu, aby už ťarchavá *Koronida* nebola neverná Apolónovi s arkádskym princom (pozri *Arkádia*); Apolón preklial nedbanlivú vranu, nechal sčernieť jej biele perie a potom svojimi šípami zabil *Koronidu*; jej telo dal spopolniť na hranici (pozri *popol*), z ohňa však vyňal telo ešte nenarodeného dieťaťa, boha lekárstva *Asklépia*

<http://it.wikipedia.org/wiki/Coronide>

Nedatované: Narodenie Asklepia (drevoryt)

Laurent de La Hyre: Apolón a Coronis (1606-1651)

P. Novelli: Apollo zabíja Koronidu (17.st.)

korouhev/praporec - český termín pre *zástavu 1*
2.veterníček

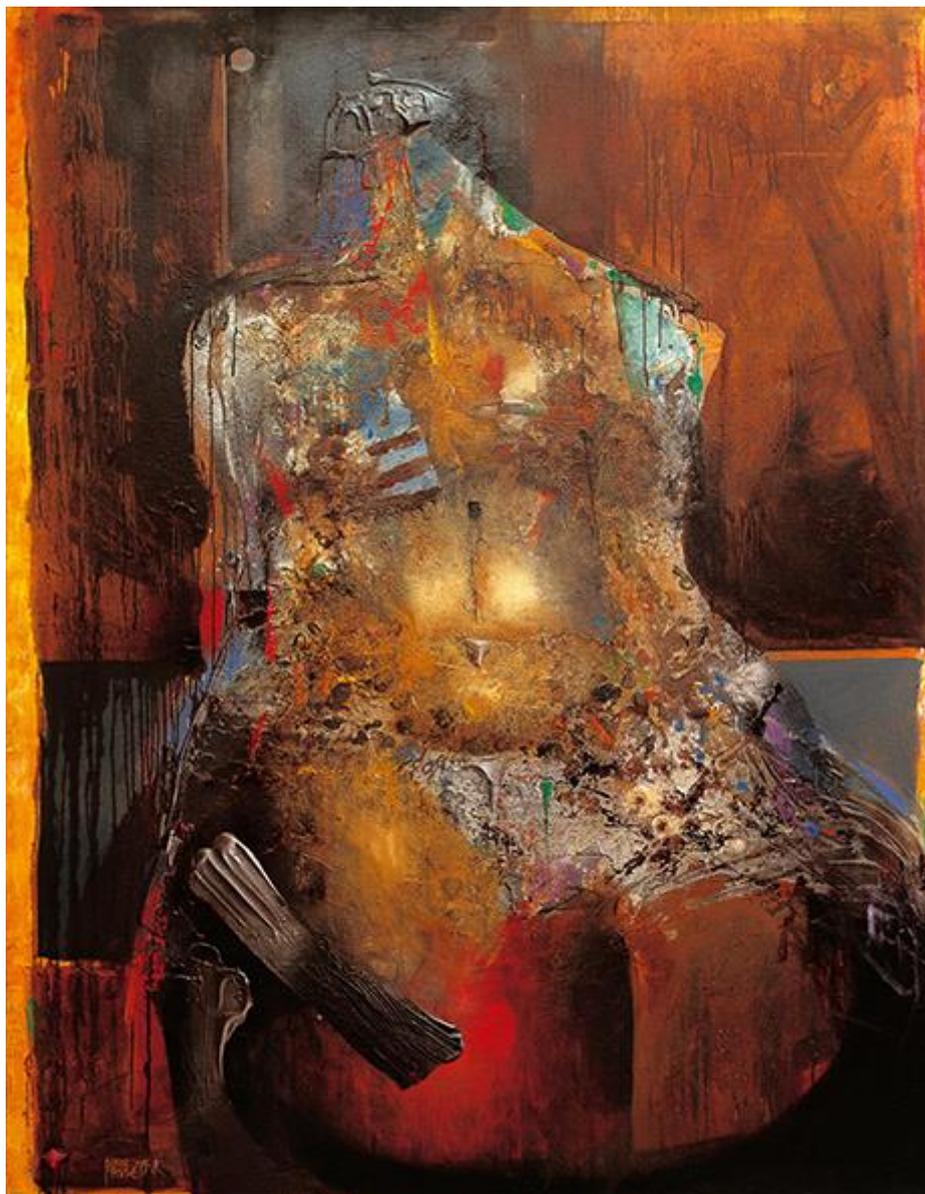
korouhev vzkříšení - čes. termín pre *zástavu vzkriesenia*

koroptev - český výraz pre *jarabicu*; pozri *atribúty, symboly, alegórie a prirovnania; vták*

korpus - lat. *corpus*; pozri *corpus Christi*

1.v *dejepise umenia* *súborné dielo*, ktoré je súpisom diel vybraného obdobia; súpis *pamiatok* iba určitého materiálu; pozri *archeológia, výstavníctvo; dielo literárne*

2.podstatná časť, telo, teleso

I. Pavle: Korpus V (olej na plátne, (1998)

I. Pavle: Chrbát (olej na plátne, 1999)

I. Pavle: Žena s líškou (akryl, olej, 2004)